

EL BATAGE PERSONAL

La motivació i el desig d'aprendre

SABER-NE
MÉS

Les emocions són processos afectius que provoquen reaccions personals davant de situacions concretes. En el cas de l'aprenentatge, són essencials perquè en depèn la motivació i, per tant, l'interès en les activitats d'aula i la persistència en l'esforç personal.

El cervell conserva el record d'emocions —positives o negatives— ja experimentades i, davant d'una situació similar, les torna a activar. En l'aprenentatge, aquestes emocions es generen a partir d'experiències anteriors d'èxit o de fracàs, de comentaris del docent o de la família i de l'observació dels companys, i determinen la quantitat d'esforç i les decisions de l'estudiant. El conjunt d'experiències prèvies genera un seguit de creences que incideixen directament en la motivació escolar:

- Autoeficàcia
- Expectatives d'èxit
- Propòsit que té una activitat
- Avorriment o diversió
- Causes (subjectives) d'èxit o de fracàs
- ...

Factors de motivació i d'implicació en l'aprenentatge i suggeriments per potenciar-los

Els estudiants s'impliquen en l'aprenentatge quan:

1. *Se senten capacitats per fer allò que se'ls encarrega.* Per això, el docent ha de procurar ajustar el grau d'exigència per a cada alumne, de manera positiva (demostrant que creu en les capacitats de tot l'alumnat) però realista.
2. *Veuen la relació directa entre l'esforç que han de fer i el resultat esperat.* És, doncs, fonamental compartir els criteris d'avaluació i ajudar-los a organitzar la resposta.
3. *Els interessa el tema i tenen un sentit clar del propòsit de l'encàrrec.* Per tant, cal plantejar els continguts curriculars en contextos rellevants per a l'alumnat, proposar tasques no competitives i properes als seus interessos i ajudar-los a representar-se l'encàrrec ("què hem de fer?") en un llenguatge entenedor.

4. *Experimenten emocions positives mentre fan la feina.* Per aconseguir-ho, cal proposar tasques engrescadores, que provoquin un repte que vulguin afrontar.
5. *Poden gestionar les emocions negatives,* que posen en perill l'interès i la persistència en l'estudi. Per ajudar-los, cal regular molt bé el nivell d'exigència, fer-los veure que equivocar-se forma part del procés d'aprendre i aprofitar l'avaluació per orientar-los vers la millora, en definitiva, aprofitar l'error com una oportunitat per aprendre. El docent els ha d'ensenyar a identificar, comprendre i gestionar les emocions que experimenten a l'aula, fins i tot modelant estratègies de control de les emocions davant d'alumnat que no té aquests models en el seu entorn familiar o social.
6. *Perceben un entorn favorable a l'estudi i l'aprenentatge.* Serà útil proporcionar una gamma variada d'activitats que poden fer per resoldre la tasca, de manera que s'ajustin als diferents estils d'aprenentatge de tot l'alumnat i els permetin autoregular-se i regular l'aprenentatge amb l'ajuda del docent.
7. *Poden abordar els obstacles de manera eficient.* Els ajudarà aprendre bons hàbits de treball autònom i compartir entre iguals les estratègies que fan servir per vèncer el desànim, juntament amb el modelatge docent.

Recapitulació: què podem fer per motivar i encoratjar el nostre alumnat?

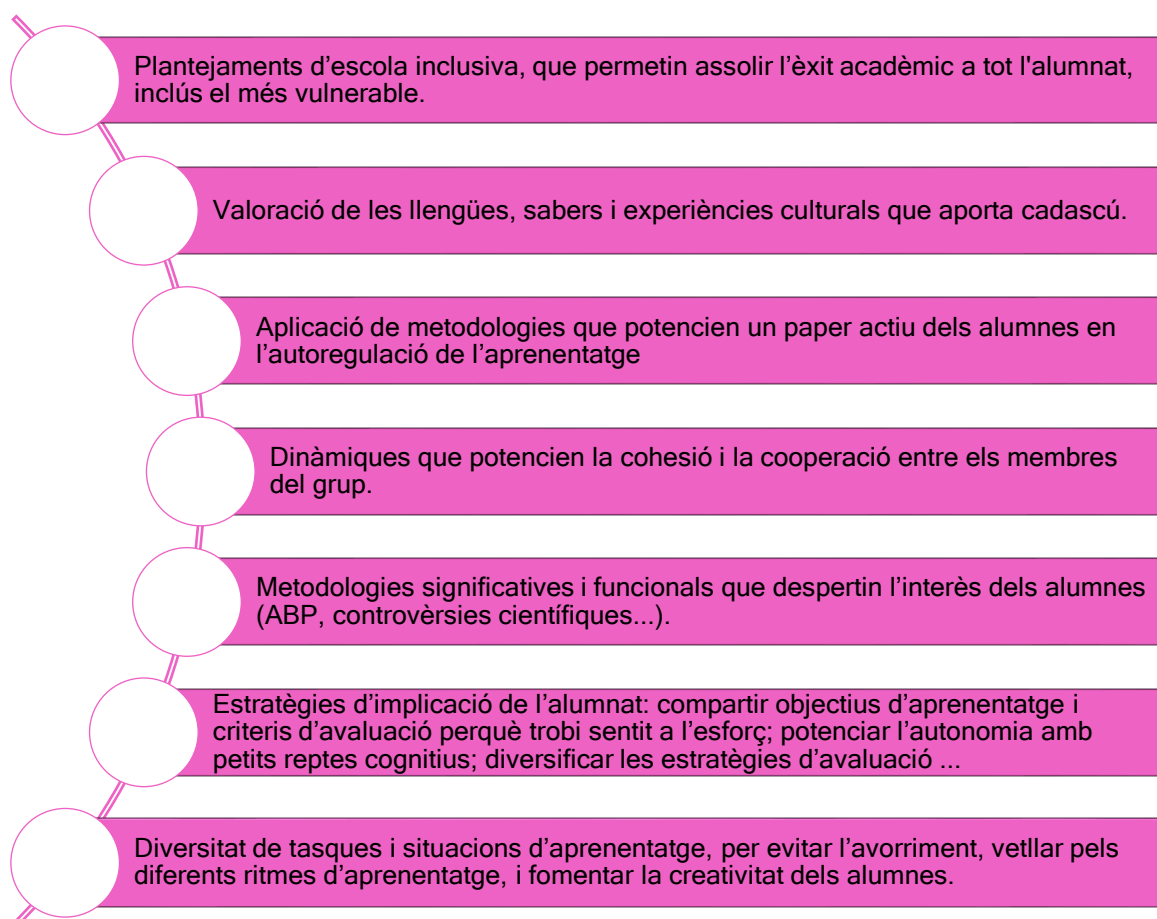
L'entorn escolar és crucial per afavorir l'educació emocional. El rol del docent és molt important ja que l'alumne, per imitació, aprèn a desenvolupar i a posar en pràctica la intel·ligència emocional. Per tant, el docent, amb les seves actituds i comportaments, pot oferir un clima de seguretat, respecte i confiança davant dels alumnes que està educant.

Algunes de les estratègies que es poden fer servir per transmetre i encomanar l'estat emocional, per motivar i per generar expectatives d'èxit podrien ser:

- Tenir expectatives altes per a tots els alumnes i transmetre-les de manera explícita: en gran grup, durant les intervencions i individualment, en les interaccions entre docent i alumne.
- Sensibilitzar l'alumne vers les seves capacitats, per fer-li créixer l'autoestima i l'autoimatge positiva. Aquest aspecte, lligat a l'anterior, té una importància especial en un TILC, perquè sovint els alumnes amb poca competència comunicativa tenen expectatives d'èxit molt baixes.
- Introduir mecanismes de valoració i reconeixement de l'esforç: reconeixement públic, informes positius...
- Afavorir la relació docent-alumne, potenciant la conversa, el modelatge i els comportaments positius.

- Promoure la cooperació amb els companys, com una manera d'enfortir el reconeixement i compartir estratègies d'autoregulació.
- Garantir ajudes per acompanyar els alumnes i utilitzar accions de suport i acompanyament: tutories individualitzades, padrins, companys d'orientació, tutoria entre iguals...
- Fomentar la reflexió sobre les emocions i els sentiments davant dels aprenentatges, tant dels èxits com dels errors. Plantejar l'error com una part normal i necessària de l'aprenentatge.
- Mostrar actituds d'empatia, tolerància, respecte i acceptació, per generar un clima d'aula relaxat que permeti assumir riscos i que l'alumne no senti amenaçada la seva identitat.

Alguns factors que beneficiarien el reforç de l'autoestima de l'alumne garantint-ne les expectatives d'èxit podrien ser l'ús de:

BIBLIOGRAFIA CONSULTADA:

Us convidem a llegir aquests títols de referència per ampliar la informació:

- BERGADÀ, N. [El gran poder del reforç positiu](#). [Consulta: 6/03/2021].
- BERGADÀ, N. [Estratègies i trucs per motivar els teus alumnes](#). [Consulta: 6/03/2021].
- BISQUERRA, R. (coord.) (2011). [Com educar les emocions? La intel·ligència emocional en la infància i l'adolescència](#). Esplugues de Llobregat: Hospital Sant Joan de Déu. [Consulta: 6/03/2021].
- BOEKAERTS, M. (2010). "The crucial role of motivation and emotion in classroom learning". A: Dumont, H.; Instance, D.; Benavides, F. [The Nature of Learning](#). OECD Publishing, p. 91-112. [Consulta: 6/03/2021].
- DEPARTAMENT D'EDUCACIÓ (2017). [Projecte de convivència i èxit educatiu. Continguts de l'aplicació informàtica per a l'elaboració del projecte de convivència](#). [Consulta: 6/03/2021].